

Bölüm 17

REKREASYON LİDERLİĞİNDE MESLEKİ ETİK

Abdulkerim ÇEVİKER¹

GİRİŞ

Gelişen teknolojik imkânlarla ulaşımın kolaylaşması gündelik hayatımızda yapmış olduğumuz birçok aktivitenin internet uygulamaları ile gerçekleştirilmesi gibi etmenler gündelik hayatımızda birçok alışkanlığımızın zaman içerisinde değişmesine sebep olmuştur. Aynı şekilde masa başı çalışma veya seri üretim bant başı çalışmalarda insanın çalışma hayatının da hareketsiz olmasına sebep olmaktadır. Bu durum her ne kadar teknolojinin ve gelişmişliğin bir göstergesi olarak kabul edilse de insan hayatına olumsuz etkileri olduğu gerçeğini ortadan kaldıramaz. Temel fizyolojik ihtiyaçlar, çalışma ve gündelik işlerden arta kalan zaman dilimini kapsayan boş zaman kavramı ve bu kavrama yönelik günümüz koşullarına uygun çeşitli organizasyonların ve aktivitelerin düzenlenmesine sebep olmuştur.

Boş zaman, günümüz şehirlerinin kültürel, ekonomik, sosyal ve eğitimsel boyutu içinde önemli bir yere sahiptir. Boş zaman içinde değerlendirilen rekreasyon ise; insanların fiziksel ve zihinsel olarak değişimlerini ve yenilenmelerini mümkün kılmaktadır. Zamanın gerektirdiği koşullara uygun olarak kendini gösteren rekreasyon ve boş zaman etkinlikleri, dönem ve topluma göre farklı değerlendirilmiştir (Altınay Özdemir, 2018). Rekreasyon, ülkelerin ekonomi, sosyal ve kültürel gelişme seviyelerine göre ilgi alanlarına girmekte ve önem kazanmaktadır. Rekreasyon, Türkiye de 1980 lerden sonra gündeme daha yoğun olarak girmiş ve kalkınma planlarında da yerini almıştır (Karaküçük, 2008). 1980 li yıllardan günümüze rekreasyona özgü uğraş, aktivite ve düzenlemeler hem ülkemizde hem de sosyo – ekonomik gelişmişlik yüzeyi yüksek dünyanın bir çok ülkesinde giderek önemi arttıran bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dünya genelinde gelişmişlik düzeyinin artması kişileri yaşadıkları yerlerin dışına özellikle de doğa ile baş başa olabilecekleri ve buna uygun aktivite yapabilecekleri yerlere seyahat etmelerine sebep olmaktadır (Öztürk ve Aydoğdu, 2012). Rekreatif seyahatler yurt içi veya yurt dışı seyahatler olarak insanların beklentile-

¹ Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

ve meslek odalarından yetkinlik sertifika programlarına katılmış olmalarının da denetlenmesi şarttır. Paraşütle atlama, dalış etkinliğine katılma, cankurtaran olma gibi alanlarda sertifikaya sahip olmak gerekiyorsa, doğa yürüyüşleri, kaya tırmanışları gibi etkinliklere katılmak içinde en azından bu alanda ilgili kurumlarca verilmiş bir eğitime ve sertifika sahip olmak gerekmektedir.

Rekreatif etkinliklerde rekreasyonel liderlerin liderlik yapmış olduğu kitleye tarafsız olma, adil olma, grup üyelerine eşit davranma, herhangi bir etnik, dini ve inanç yönünden ayırım yapmama gibi genel anlamda beklenen etik ilke ve düzeylere uygun hareket etmesi gerektiği bunun yanı sıra rekreasyon liderlerin bu alanda öğretim görmüş kişilerden oluşması ve bu alanda çeşitli denetleme mekanizmalarının oluşturulması gerektiği söylenebilir.

Kaynakça

- Akdoğan, A., & Demirtaş, Ö. (2014).** Etik Liderlik Davranışlarının Etik İklim Üzerindeki Etkisi: Örgütsel Politik Algılamaların Aracı Rolü. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(1), 107-124.
- Akın, O, Özdaşlı, K. (2014).** Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Faaliyetlerinde Uymaları Gereken Etik İlkelere Uyuma Düzeyine Yönelik Meslek Mensupları ile Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Algıları. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (63), 59-74. DOI: 10.25095/mufad.396477
- Altınay Özdemir, M. (2018).** Examining Tourism Students' Cognitive Structures towards Leisure Time and Recreation Concepts through Word Association Test. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 4 (1), 219-236. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/intjcss/issue/38906/454662>
- Astin, A. W., & Astin, H. S. (2000).** Leadership Reconsidered: Engaging Higher Education in Social Change. Battle Creek, MI: W.K. Kellogg Foundation.
- Aydın, İ. (2014).** Yönetmel, Mesleki ve Örgütsel Etik, 6. Baskı, Pegem Akademi, Ankara
- Aydın, İ. (2015)** Eğitim ve Öğretimde Etik, 7.Baskı, Pegem Akademi, Ankara
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1997).** *Full Range Leadership Development: Manual for the Multifactor Leadership Questionnaire*. Mind Garden.
- Cerit, E., Gümüşdağ, H., Evli, F., Şahin, S., & Bastık, C. (2013).** Elit Kadın Basketbol Oyuncularının Yarışma Öncesi Kaygı Düzeyleri ile Performansları Arasındaki İlişki. *Sport Sciences*, 8(1), 26-34.
- Cevizci, A. (2015)** Etik Ahlak Felsefesi, Say Yayınları, İstanbul
- Cushion, C.J., Armour, K.M., Jones, R.L., (2003).** Coach Education and Continuing Professional Development, Experiences and Learning to Coach. *Quest*, 5, p.230-215.
- Dugan, JP, Turman, NT ve Torrez, MA (2015).** Rekreasyon Spor Yapmaktan Daha Fazlası ise: Öğrencilerin İntramural ve Kulüp Sporlarında Liderlik Gelişimine Katkıda Bulunmak. *Rekreasyon Spor Dergisi*, 39 (1), 37-48.
- Hansson, J. (2016).** The Documentality of Ethics-Codes of Library Ethics as Support of Professional Practice. *Proceedings from the Document Academy*, 3(1), 8.
- Hernandez, C. L., & Smith, H. G. (2019).** Leadership Development in Paraprofessional Roles. *New Directions for Student Leadership*, 2019(162), 75-89.
- Karaküçük, S. (2008).** Rekreasyon (Boş zamanları Değerlendirme). Gazi Kitabevi, Ankara
- Karaküçük, S., & Yetim, A. (1996).** Rekreasyon Etkinliklerinde Liderlik ve Fonksiyonları. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 64-76.

- Kayıkçı, K., & Uygur, Ö. (2012).** İlköğretim Okullarının Denetiminde Mesleki Etik (Bir durum çalışması). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 18(1), 65-94.
- Komossa, F., van der Zanden, E. H., Schulp, C. J., & Verburg, P. H. (2018).** Mapping Landscape Potential for Outdoor Recreation Using Different Archetypical Recreation User Groups in the European Union. *Ecological indicators*, 85, 105-116.
- Kovach, J. S. (2019).** Outdoor Recreation Increases Self-Confidence in Women. *The Journal of Student Leadership*, 3(1), 27-35.
- Kozak, M. A., Aydın, Ç., & Aydın, C. (2017).** Rekreasyon Faaliyetlerine Katılan Kişilerin (Rekreasyonistlerin) Örtük Liderlik Algıları. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 28(2), 227-243.
- Osteen, L., & Coburn, M. B. (2012).** Considering Context: Developing Students' Leadership Capacity. In K. L. Guthrie & L. Osteen (Eds.), *New Directions for Student Services: No. 140. Developing Student's Leadership Capacity* (pp. 5- 15). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Özen, G., Yılmaz, E., Koç, H., & Akalan, C. (2017).** Erciyes Kayak Merkezi'nde Kayak Yaralanmalarının Epidemiyolojik İncelemesi. *Spor Hekimliği Dergisi*, 52(2), 051-062.
- Öztürk, S., & Aydoğdu, A. (2012).** **İlgaz Dağı Milli Parkı'nın Rekreasyonel Olanakları, I. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 611-628.**
- Smith, D., Gibson, F., & Hey, W. (2015).** Assessing Leadership Styles and Organizational Culture Within Kentucky Parks and Recreation Departments. *LARNet-The Cyber Journal of Applied Leisure and Recreation Research*, 17(1), 1-12.
- Spangenberg, H., & Theron, C. C. (2005).** Promoting Ethical Follower Behaviour Through Leadership of Ethics: The Development of the Ethical Leadership Inventory (ELI). *South African Journal of Business Management*, 36(2), 1-18.
- Tekin, A., & Zorba, E. (2001).** Spor ve Rekreasyon Organizasyonlarında Etkili Liderlik. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2).
- Teyfur, M., Beytekin, O. F., & Yalçınkaya, M. (2013).** İlköğretim Okul Yöneticilerinin Etik Liderlik Özellikleri İle Okullardaki Örgütsel Güven Düzeyinin İncelenmesi (İzmir İl Örneği). *Dicle University Journal of Ziya Gökalp Education Faculty*, 21.
- Türkeri M. (2015).** Etik Değer Açısından Eğitim, Siyaset, Kamu, Çalışma Hayatı ve Bilim, Lotus Yayınevi, Antalya